

Βρυξέλλες, 30 Μαΐου 2016
(OR. en)

9611/16

**Διοργανικός φάκελος:
2016/0152 (COD)**

MI 396
TELECOM 104
DIGIT 60
CONSOM 130
IND 116
COMPET 339
ENT 102
POSTES 3
JUSTCIV 155
PI 64
CODEC 772
IA 31

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τον Γενικό Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Jordi AYET PUIGARNAU, Διευθυντής
Ημερομηνία Παραλαβής:	26 Μαΐου 2016
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2016) 289 final
Θέμα:	Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την αντιμετώπιση του γεωγραφικού αποκλεισμού και άλλων μορφών διακριτικής μεταχείρισης με βάση την ιθαγένεια, τον τόπο διαμονής ή τον τόπο εγκατάστασης των πελατών εντός της εσωτερικής αγοράς και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2016) 289 final.

συνημμ.: COM(2016) 289 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 25.5.2016
COM(2016) 289 final

2016/0152 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την αντιμετώπιση του γεωγραφικού αποκλεισμού και άλλων μορφών διακριτικής μεταχείρισης με βάση την ιθαγένεια, τον τόπο διαμονής ή τον τόπο εγκατάστασης των πελατών εντός της εσωτερικής αγοράς και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

{ SWD(2016) 173 final }

{ SWD(2016) 174 final }

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης**

Στο πλαίσιο της στρατηγικής για την ψηφιακή ενιαία αγορά¹, που εγκρίθηκε τον Μάιο του 2015, και της στρατηγικής για την ενιαία αγορά², που εγκρίθηκε τον Οκτώβριο του 2015, ανακοινώθηκε νομοθετική δράση για την αντιμετώπιση του αδικαιολόγητου γεωγραφικού αποκλεισμού και τη συνολική καταπολέμηση των διακρίσεων με βάση την ιθαγένεια, τον τόπο διαμονής ή τον τόπο εγκατάστασης (χάριν ευκολίας, στην παρούσα αιτιολογική έκθεση όλοι οι περιορισμοί αναφέρονται ως «**τόπος διαμονής**»).

Ο γενικός στόχος της παρούσας πρότασης είναι η καλύτερη πρόσβαση των πελατών σε αγαθά και υπηρεσίες στην ενιαία αγορά μέσω της αποτροπής των άμεσων και έμμεσων διακρίσεων από τους εμπορευόμενους που κατακερματίζουν τεχνητά την αγορά με βάση τον τόπο διαμονής των πελατών. Οι πελάτες βιώνουν μια τέτοια διαφορετική μεταχείριση όταν πραγματοποιούν ηλεκτρονικές αγορές και όταν ταξιδεύουν σε άλλα κράτη μέλη για να αγοράσουν αγαθά και υπηρεσίες.

Παρά την εφαρμογή της αρχής περί μη εισαγωγής διακρίσεων που προβλέπεται στο άρθρο 20 παράγραφος 2 της οδηγίας 2006/123/ΕΚ³ («οδηγία για τις υπηρεσίες»), οι πελάτες εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν αρνήσεις πώλησης και διαφορετικές συνθήκες όταν αγοράζουν προϊόντα ή υπηρεσίες σε διασυνοριακό επίπεδο. Αυτό οφείλεται κυρίως στην αβεβαιότητα ως προς το τι συνιστά αντικειμενικό κριτήριο που δικαιολογεί διαφορές στον τρόπο μεταχείρισης των πελατών από τους εμπορευόμενους. Για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος, οι εμπορευόμενοι και οι πελάτες θα πρέπει να γνωρίζουν με μεγαλύτερη σαφήνεια τις περιπτώσεις στις οποίες δεν δικαιολογούνται διαφορές στη μεταχείριση βάσει του τόπου διαμονής.

Η παρούσα πρόταση απαγορεύει τον αποκλεισμό της πρόσβασης σε δικτυακούς τόπους και άλλες επιγραμμικές διεπαφές και την ανακατεύθυνση πελατών από την έκδοση μιας χώρας σε άλλη έκδοση. Επιπλέον απαγορεύει τις διακρίσεις σε βάρος πελατών σε τέσσερις συγκεκριμένες περιπτώσεις πώλησης αγαθών και υπηρεσιών και δεν επιτρέπει την καταστρατήγηση της εν λόγω απαγόρευσης διακρίσεων στις συμφωνίες παθητικών πωλήσεων. Ως τελικοί χρήστες των αγαθών και υπηρεσιών, τόσο οι καταναλωτές όσο και οι επιχειρήσεις επηρεάζονται από τέτοιες πρακτικές και θα πρέπει, επομένως, να επωφελούνται από τους κανόνες που θεσπίζονται στην παρούσα πρόταση. Εντούτοις, οι συναλλαγές στο πλαίσιο των οποίων αγοράζονται αγαθά και υπηρεσίες από μια επιχείρηση για να μεταπωληθούν θα πρέπει να αποκλείονται, προκειμένου να παρέχεται η δυνατότητα στους εμπορευόμενους να οργανώνουν τα συστήματα διανομής τους σύμφωνα με το ευρωπαϊκό δίκαιο για τον ανταγωνισμό.

Η παρούσα πρόταση δεν αφορά την τιμολόγηση καθαυτή και, συνεπώς, οι εμπορευόμενοι εξακολουθούν να είναι ελεύθεροι να καθορίζουν τις τιμές τους χωρίς διακρίσεις. Επίσης δεν

¹ COM (2015) 192 final.

² COM (2015) 550 final.

³ Οδηγία 2006/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά.

αφορά τη δυναμική τιμολόγηση, σύμφωνα με την οποία οι εμπορευόμενοι προσαρμόζουν τις προσφορές τους με το πέρασμα του χρόνου, ανάλογα με ορισμένους παράγοντες που δεν συνδέονται με τον τόπο διαμονής των πελατών.

- **Συνοχή με τις υφιστάμενες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Με την αρχή της χώρας προέλευσης βάσει της οδηγίας 2000/31/EK⁴ («οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο») κατέστη δυνατό στους εμπορευόμενους που παρέχουν υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας να δραστηριοποιούνται σε διασυνοριακό επίπεδο και να παρέχουν τις υπηρεσίες τους βάσει κανόνων εφαρμοστέων στη χώρα εγκατάστασής τους. Επιπλέον, η οδηγία για τις υπηρεσίες περιλαμβάνει δικαιώματα για τους αποδέκτες υπηρεσιών και με το άρθρο 20 επιδιώκεται να εξασφαλιστεί ότι οι πάροχοι υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένοι στην Ένωση δεν μεταχειρίζονται τους πελάτες διαφορετικά, είτε άμεσα είτε έμμεσα, λόγω της ιθαγένειας ή του τόπου διαμονής τους. Εντούτοις, το άρθρο 20 δεν ασχολείται επαρκώς με τη διακριτική μεταχείριση των πελατών και δεν περιορίζει τη νομική ασάφεια. Συνεπώς, είναι δύσκολη η πρακτική εφαρμογή του κανόνα της μη διάκρισης. Προς αποφυγή αμφιβολιών, η παρούσα πρόταση διασφαλίζει ότι οι διατάξεις του εν λόγω κανονισμού υπερισχύουν σε περίπτωση σύγκρουσης με το άρθρο 20 παράγραφος 2 της οδηγίας για τις υπηρεσίες.

Υπάρχουν και άλλες διατάξεις που απαγορεύουν τις διακρίσεις, συμπεριλαμβανομένης της μεθόδου άρνησης πρόσβασης σε δικτυακούς τόπους ή της ανακατεύθυνσης, για λόγους που σχετίζονται με τον τόπο διαμονής, π.χ. στον τομέα των μεταφορών.⁵

Όσον αφορά τη μη διακριτική μεταχείριση στη χρήση μέσων πληρωμών, ήδη ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 260/2012 απαγορεύει στους εμπορευόμενους να απαιτούν τραπεζικούς λογαριασμούς από συγκεκριμένο κράτος για την πραγματοποίηση της πληρωμής. Αυτή η αρχή δεν ισχύει για άλλα μέσα πληρωμών. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2015/71 διευκόλυνε τη χρήση πιστωτικών καρτών θέτοντας ανώτατα όρια στις διατραπεζικές προμήθειες για πληρωμές με κάρτα. Η οδηγία (ΕΕ) 2015/2366⁶ προετοίμασε επίσης το έδαφος για την πλήρη ενοποίηση της αγοράς λιανικών πληρωμών στην ΕΕ. Ο παρών κανονισμός προχωράει ένα βήμα παραπάνω απαγορεύοντας στους εμπορευόμενους να εφαρμόζουν διαφορετικούς όρους πληρωμών βάσει του τόπου διαμονής του πελάτη. Εντούτοις, είναι σημαντικό να υπενθυμιστεί ότι οι εμπορευόμενοι είναι ελεύθεροι να αποφασίζουν ποια μέσα πληρωμής δέχονται όσον αφορά εγχώριους και αλλοδαπούς πελάτες.

⁴ Οδηγία 2000/31/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά.

⁵ Το άρθρο 1 στοιχείο α) και το άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 181/2011 για τα δικαιώματα των επιβατών λεωφορείων και πούλμαν και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1177/2010 για τα δικαιώματα των επιβατών στις θαλάσσιες και εσωτερικές πλωτές μεταφορές κατοχυρώνουν την αρχή της μη εισαγωγής διακρίσεων. Τα άρθρα 23 παράγραφος 2 και 16 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1008/2008 σχετικά με κοινούς κανόνες εκμετάλλευσης των αεροπορικών γραμμών στην Κοινότητα αναφέρονται στη μη διακριτική μεταχείριση στις εναέριες μεταφορές.

⁶ Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 2002/65/EK, 2009/110/EK και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και την κατάργηση της οδηγίας 2007/64/EK.

Η πρόταση είναι συμβατή με το ισχύον δίκαιο της Ένωσης σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο και τη δικαιοδοσία⁷.

- **Συνοχή με τις υπόλοιπες πολιτικές της Ένωσης**

Η παρούσα πρόταση συμπληρώνει άλλες πρωτοβουλίες στο πλαίσιο των στρατηγικών για την ψηφιακή ενιαία αγορά και την ενιαία αγορά και στοχεύει στη δημιουργία ορθών συνθηκών για τη βελτίωση της πρόσβασης των καταναλωτών και των επιχειρήσεων σε υπηρεσίες σε ολόκληρη την Ένωση.

Στις εν λόγω πρωτοβουλίες συμπεριλαμβάνονται η πρόταση «οδηγίας σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου»⁸ και η πρόταση «οδηγίας σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις διαδικτυακές και άλλες εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών»⁹. Αυτές οι προτάσεις στοχεύουν στην επίτευξη πλήρους εναρμόνισης στους τομείς που καλύπτουν. Εφόσον εκδοθούν, θα περιορίσουν περαιτέρω τις διαφορές μεταξύ των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την προστασία του καταναλωτή, ιδίως όσον αφορά τα διορθωτικά μέτρα που δικαιούνται να λαμβάνουν οι καταναλωτές σε περίπτωση ελαττωματικού αγαθού ή ψηφιακού περιεχομένου.

Επιπλέον, η πρόταση για «κανονισμό για διασυνοριακές υπηρεσίες αποστολής δεμάτων» στοχεύει στην ενίσχυση της διαφάνειας των τιμών και της ρυθμιστικής εποπτείας σε αυτόν τον τομέα. Οι καταναλωτές και οι μικρές επιχειρήσεις αναφέρουν ότι τα προβλήματα στις υπηρεσίες αποστολής δεμάτων, ιδίως οι υψηλές τιμές, τους εμποδίζουν να πουλήσουν ή να αγοράσουν περισσότερο από άλλα κράτη μέλη. Η πρόταση για αναθεωρημένο «κανονισμό για τη συνεργασία για την προστασία του καταναλωτή» στοχεύει στη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των εθνικών αρχών προστασίας του καταναλωτή και σε ισχυρότερο διασυνοριακό μηχανισμό επιβολής όσον αφορά τις απαιτήσεις των καταναλωτών. Και οι δύο πρωτοβουλίες έχει προγραμματιστεί να δημοσιευτούν στις 25 Μαΐου 2016. Με την πρωτοβουλία για την επέκταση του ενιαίου ηλεκτρονικού μηχανισμού καταχώρισης του ΦΠΑ επιδιώκεται περαιτέρω απλούστευση του διασυνοριακού εμπορίου, περιορίζοντας τη διοικητική επιβάρυνση της καταχώρισης του ΦΠΑ και των πληρωμών για τους εμπορευόμενους.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Η πρόταση βασίζεται στο άρθρο 114 της ΣΛΕΕ. Το εν λόγω άρθρο παρέχει στην ΕΕ την εξουσία να θεσπίζει μέτρα που έχουν ως αντικείμενο την κατάργηση των φραγμών στην ελεύθερη κυκλοφορία, μεταξύ άλλων, αγαθών και υπηρεσιών. Οι προσπάθειες που έγιναν για την κατάργηση των εν λόγω φραγμών ενδέχεται να ακυρωθούν από τα εμπόδια που θέτουν

⁷ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12 Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις και κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17 Ιουνίου 2008, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές (Ρώμη Ι).

⁸ COM(2015) 634 final, πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου.

⁹ COM(2015) 635 final, πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για τις διαδικτυακές και άλλες εξ αποστάσεως πωλήσεις αγαθών.

ιδιώτες οι οποίοι κατακερματίζουν την εσωτερική αγορά κατά μήκος των εθνικών συνόρων. Το πρόβλημα καθίσταται εντονότερο στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς, όταν οι σχετικοί νόμοι των κρατών μελών δεν είναι επαρκώς σαφείς, ενιαίοι και αποτελεσματικοί για την καταπολέμηση τέτοιων εμποδίων. Συνεπώς, η πρόταση αφορά τις πρακτικές που εμποδίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών και υπηρεσιών εντός της εσωτερικής αγοράς.

- **Επικουρικότητα (για μη αποκλειστική αρμοδιότητα)**

Η πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες εντός της εσωτερικής αγοράς κατά τρόπο ώστε να μη δημιουργούνται διακρίσεις είναι στην ουσία διασυνοριακό ζήτημα. Η παρέμβαση της ΕΕ είναι απαραίτητη για την πρόληψη διακρίσεων βασιζόμενων στον τόπο διαμονής στις διασυνοριακές εμπορικές συναλλαγές. Η νομοθετική παρέμβαση εκ μέρους των κρατών μελών δεν είναι αρκετή ώστε να εξασφαλίζεται μη διακριτική μεταχείριση στις διασυνοριακές περιπτώσεις. Από άποψη αποτελεσματικότητας, μόνο η παρέμβαση της ΕΕ μπορεί να διασφαλίσει ότι οι προϋποθέσεις πρόσβασης των καταναλωτών σε αγαθά και υπηρεσίες δεν διαφέρουν στο εσωτερικό της Ένωσης. Η δράση της ΕΕ θα διασφαλίσει μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου αποσαφηνίζοντας τις περιπτώσεις στις οποίες η διαφορετική μεταχείριση με βάση τον τόπο διαμονής θεωρείται διάκριση, άρα απαγορεύεται.

- **Αναλογικότητα**

Η πρόταση έχει ως στόχο να διευκολύνει την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες σε ολόκληρη την Ένωση και δημιουργεί ιδίως στοχευμένες υποχρεώσεις των εμπορευόμενων να μην εφαρμόζουν διακριτική μεταχείριση στους πελάτες βάσει του τόπου διαμονής τους σε συγκεκριμένες περιστάσεις. Αυτές οι υποχρεώσεις δεν επεκτείνονται πέραν των αναγκαίων για την επίλυση των προβλημάτων που εντοπίζονται και περιορίζονται στις περιπτώσεις που ορίζονται στην πρόταση. Επίσης, η πρόταση αυξάνει την ασφάλεια δικαίου για τους εμπορευόμενους αποσαφηνίζοντας τις υφιστάμενες υποχρεώσεις και προσδιορίζοντας πότε οι πελάτες θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ισότιμα στις διασυνοριακές αγορές. Επιπλέον, η πρόταση δεν επιβαρύνει τους εμπορευόμενους με δυσανάλογο κόστος. Τα έξοδα που προκύπτουν από την πρόταση είναι κυρίως εφάπαξ έξοδα προσαρμογής.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Με μη δεσμευτική νομική πράξη, για παράδειγμα σύσταση ή κατευθυντήριες γραμμές, θα ήταν δυνατό να υποστηριχθούν οι εξελίξεις στην αγορά στον υπόψη τομέα, αλλά η αποτελεσματικότητα μιας τέτοιας νομικής πράξης αναμένεται ιδιαιτέρως περιορισμένη. Οι κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής της 8ης Ιουνίου 2012 σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 20 παράγραφος 2 της οδηγίας για τις υπηρεσίες¹⁰ παρέχουν επίσης διευκρινίσεις σε ειδικές περιπτώσεις, όπως αυτές που καλύπτει η παρούσα πρόταση. Ωστόσο, τα κράτη μέλη δεν έχουν προσαρμόσει το εθνικό τους δίκαιο ώστε να παρέχουν πιο συγκεκριμένα δικαιώματα στους πελάτες, ούτε ενίσχυσαν τους μηχανισμούς επιβολής, και οι εμπορευόμενοι δεν άλλαξαν την πρακτική τους.

Για τον λόγο αυτόν, τα προβλήματα που εντοπίστηκαν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά μόνο με νομοθετική πράξη. Ο κανονισμός προτιμάται καθώς είναι άμεσα εφαρμοστέος στα κράτη μέλη, θεσπίζει το ίδιο επίπεδο υποχρεώσεων για τους ιδιώτες και

¹⁰ SWD(2012) 146 final, έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με σκοπό την παροχή καθοδήγησης για την εφαρμογή του άρθρου 20 παράγραφος 2 της οδηγίας 2006/123/EK σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά («οδηγία για τις υπηρεσίες»)

καθιστά δυνατή την ομοιόμορφη εφαρμογή σε όλα τα κράτη μέλη των κανόνων για τη μη διακριτική μεταχείριση με βάση τον τόπο διαμονής.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Πραγματοποιήθηκε μεγάλη δημόσια διαβούλευση από τις 24 Σεπτεμβρίου ως τις 28 Δεκεμβρίου 2015. Ζητήθηκαν οι απόψεις καταναλωτών, επιχειρήσεων, ενώσεων και κρατών μελών. Ελήφθησαν 433 απαντήσεις. Τα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης δημοσιεύθηκαν και περιλαμβάνονται επίσης στην εκτίμηση επιπτώσεων. Επιπλέον, στις αρχές του 2015, η Επιτροπή είχε εκτενείς συζητήσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη (καταναλωτές, επιχειρήσεις, ενώσεις καταναλωτών και επιχειρήσεων και εθνικές αρχές), μεταξύ άλλων με συναντήσεις εργασίας των ενδιαφερόμενων μερών, ώστε να αξιολογηθούν διάφορες δυνατότητες παρέμβασης της ΕΕ και οι επιπτώσεις τους. Στις 18 Φεβρουαρίου 2016 η Επιτροπή οργάνωσε συνάντηση εργασίας στο Άμστερνταμ προκειμένου να συζητηθεί το αποτέλεσμα της δημόσιας διαβούλευσης και πιθανές λύσεις.

Η συντριπτική πλειονότητα των καταναλωτών έχουν υποστεί γεωγραφικό αποκλεισμό ή άλλους γεωγραφικούς περιορισμούς κατά τις αγορές τους σε άλλη χώρα της ΕΕ. Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που επηρεάζονται περισσότερο από τον γεωγραφικό αποκλεισμό είναι τα είδη ένδυσης και υπόδησης και τα αξεσουάρ, το έντυπο υλικό (βιβλία), το υλισμικό ηλεκτρονικών υπολογιστών και τα ηλεκτρονικά είδη, τα αεροπορικά εισιτήρια, οι ενοικιάσεις αυτοκινήτων, το ψηφιακό περιεχόμενο όπως οι υπηρεσίες μετάδοσης συνεχούς ροής (streaming), τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, το λογισμικό, τα ηλεκτρονικά βιβλία και τα MP3. Η πλειονότητα των καταναλωτών και των επιχειρήσεων θεωρούν ότι οι εμπορευόμενοι θα πρέπει να ενημερώνουν τους πελάτες για τους περιορισμούς των πωλήσεων. Οι καταναλωτές εξέφρασαν την υποστήριξή τους σε μια επιλογή πολιτικής που απαιτεί από τους εμπορευόμενους να αποδέχονται τις διασυνοριακές συναλλαγές, χωρίς, όμως, να υποχρεούνται να παραδίδουν. Η πλειονότητα των επιχειρήσεων αντιτίθενται στην υποχρέωση να πωλούν και να παραδίδουν σε ολόκληρη την ΕΕ και τονίζουν τη σημασία της προσαρμογής των τιμών στις διαφορετικές εθνικές αγορές επισημαίνοντας την ανάγκη να γίνεται σεβαστή η οικονομική και συμβατική ελευθερία τους. Μεγάλη πλειονότητα του συνόλου των ομάδων που ερωτήθηκαν συμφωνούν ότι θα πρέπει να βελτιωθεί ο μηχανισμός επιβολής των κανόνων και των απαιτήσεων πληροφόρησης¹¹.

- **Συγκέντρωση και χρήση εμπειρογνωμοσύνης**

Η Επιτροπή ξεκίνησε μεγάλη έρευνα με τη μέθοδο της «ανώνυμης έρευνας αγοράς» (mystery shopping) κατά την οποία αναλύθηκαν περίπου 10 500 δικτυακοί τόποι στην ΕΕ και λήφθηκαν υπόψη χαρακτηριστικές περιπτώσεις διασυνοριακών αγορών. Έρευνα του Ευρωβαρομέτρου από το 2016 με έμφαση στις διεπιχειρησιακές σχέσεις αποκάλυψε ότι, ως τελικοί χρήστες προϊόντων και υπηρεσιών, οι εταιρείες αντιμετωπίζουν παρόμοιους περιορισμούς με εκείνους που αντιμετώπιζαν οι καταναλωτές. Η Επιτροπή ανέλυσε μεγάλο αριθμό καταγγελιών σχετικών με τις διασυνοριακές αγορές και πραγματοποίησε αξιολόγηση

¹¹ Η συνοπτική έκθεση της δημόσιας διαβούλευσης δημοσιεύτηκε στη διεύθυνση <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/full-report-results-public-consultation-geoblocking>.

του άρθρου 20 της οδηγίας για τις υπηρεσίες. Τον Μάιο του 2015 η Επιτροπή ξεκίνησε έρευνα για τον ανταγωνισμό στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου και κατέθεσε τα αρχικά της ευρήματα σχετικά με τον γεωγραφικό αποκλεισμό τον Μάρτιο του 2016¹². Η Επιτροπή συζήτησε επίσης την πρωτοβουλία αυτή με τα κράτη μέλη σε ομάδες εμπειρογνομόνων σχετικές με την οδηγία για τις υπηρεσίες και την οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Πραγματοποιήθηκε εκτίμηση επιπτώσεων της παρούσας πρότασης¹³. Στις 21 Απριλίου 2016 η επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου εξέδωσε θετική γνωμοδότηση για την εκ νέου υποβληθείσα εκτίμηση επιπτώσεων. Τα σχόλια της επιτροπής ρυθμιστικού ελέγχου λαμβάνονται υπόψη στην τελική εκτίμηση επιπτώσεων.

Η τελική εκτίμηση επιπτώσεων εξετάζει πέντε σενάρια και καταλήγει στα εξής συμπεράσματα: Εξετάστηκε η επιλογή σχετικά με την αύξηση της διαφάνειας (επιλογή 1), αλλά δεν αρκεί μόνο αυτή για την επίτευξη του στόχου. Η αύξηση της διαφάνειας και η απαγόρευση του αποκλεισμού της πρόσβασης από έναν δικτυακό τόπο σε άλλον (επιλογή 2), σε συνδυασμό με τη συναινετική λύση της απαγόρευσης της αυτόματης ανακατεύθυνσης, κρίθηκε συμφέρουσα, αλλά θα επέλυε μόνο μικρό μέρος του προβλήματος. Η επιλογή που προτιμήθηκε (επιλογή 3) συνδυάζει αυτά τα δύο στοιχεία με τον καθορισμό συγκεκριμένων ειδικών περιπτώσεων στις οποίες δεν μπορεί να δικαιολογηθεί διακριτική μεταχείριση με γεωγραφικά κριτήρια (για τα αγαθά, εάν δεν γίνεται διασυνοριακή παράδοση από τον εμπορευόμενο, για τις υπηρεσίες που παρέχονται ηλεκτρονικά και για τις υπηρεσίες που λαμβάνονται εκτός του κράτους μέλους του πελάτη). Η άλλη επιλογή ήταν να καταρτιστεί πρόσθετος κατάλογος αιτιολογιών ώστε να αναλυθούν οι αρχές του άρθρου 20 παράγραφος 2 της οδηγίας για τις υπηρεσίες (επιλογή 4), αλλά απορρίφθηκε λόγω της πολυπλοκότητάς της. Η τελευταία επιλογή (επιλογή 5), η οποία θα απαιτούσε οι εμπορευόμενοι να πραγματοποιούν διασυνοριακές αποστολές αγαθών, απορρίφθηκε διότι θα επέβαλε δυσανάλογα έξοδα στις επιχειρήσεις.

- **Καταλληλότητα του ρυθμιστικού πλαισίου και απλούστευση**

Η πρόταση ισχύει τόσο για τους εμπορευόμενους όσο και για τους καταναλωτές, π.χ. τους καταναλωτές και τις επιχειρήσεις ως τελικούς χρήστες. Σε αυτές τις κατηγορίες συμπεριλαμβάνονται οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις. Η εξαίρεση αυτών των εταιρειών από τους κανόνες θα μπορούσε να υπονομεύσει την αποτελεσματικότητα του μέτρου, καθώς οι ΜΜΕ και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις στην Ένωση πραγματοποιούν την πλειονότητα των επιγραμμικών εμπορικών συναλλαγών στην Ένωση.

Η πρόταση θα έχει θετικό αντίκτυπο στην ανταγωνιστικότητα, καθώς θα βελτιώσει την πρόσβαση των καταναλωτών και των υπηρεσιών σε αγαθά και υπηρεσίες εντός της εσωτερικής αγοράς. Όσον αφορά το διεθνές εμπόριο, οι εμπορευόμενοι που είναι εγκατεστημένοι σε τρίτες χώρες emπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού στον βαθμό που πωλούν (ή σκοπεύουν να πωλήσουν) αγαθά ή υπηρεσίες σε πελάτες εντός της Ένωσης.

¹² Τα αρχικά πορίσματα δημοσιεύτηκαν εδώ:

http://ec.europa.eu/competition/antitrust/sector_inquiries_e_commerce.html

¹³ SWD(2016)173 και SWD(2016)174

Η πρόταση αφορά και το μη επιγραμμικό και το επιγραμμικό περιβάλλον λαμβάνοντας υπόψη τις νέες τεχνολογικές εξελίξεις κατά περίπτωση και συμβαδίζει με τις ανάγκες της ψηφιακής εποχής και του διαδικτύου.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η πρόταση συμμορφώνεται ιδίως με τα άρθρα 16 («επιχειρηματική ελευθερία» και 17 («δικαίωμα ιδιοκτησίας») του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι εμπορευόμενοι ήδη υπόκεινται στις υφιστάμενες διατάξεις του δικαίου της ΕΕ περί μη διακριτικής μεταχείρισης. Οι εμπορευόμενοι μπορούν να εξακολουθούν να αποφασίζουν πού και πότε θα προσφέρουν τα αγαθά ή τις υπηρεσίες τους στους πελάτες. Η ελευθερία τους να αρνηθούν αίτημα πώλησης ή να εφαρμόσουν διαφορετικές προϋποθέσεις περιορίζεται μόνο σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού περί μη διακριτικής μεταχείρισης. Οι εμπορευόμενοι εξακολουθούν να μπορούν να προβάλουν κάθε άλλον λόγο για να μην πωλήσουν ή να μην εφαρμόσουν διαφορετικές προϋποθέσεις, π.χ. εάν δεν υπάρχει απόθεμα του προϊόντος.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Ο κανονισμός προβλέπει ότι η Επιτροπή επανεξετάζει περιοδικά τον αντίκτυπο της πρότασης.

Η Επιτροπή θα παρακολουθεί τον τρόπο εφαρμογής του κανονισμού από τους συμμετέχοντες στην αγορά σε ολόκληρη την Ένωση προκειμένου να διασφαλίζεται συνεπής προσέγγιση. Θα επικεντρωθεί επίσης στις συνέπειες των κανόνων.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Το άρθρο 1 ορίζει το αντικείμενο και το πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου κανονισμού. Το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής της πρότασης ευθυγραμμίζεται με εκείνο της οδηγίας 2006/123/ΕΚ στο μέτρο του δυνατού προκειμένου να εξασφαλίζεται συνοχή και μέγιστη ασφάλεια δικαίου για τους εμπορευόμενους και τους πελάτες. Αυτό σημαίνει ότι, μεταξύ άλλων, οι μη οικονομικές υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος, οι υπηρεσίες μεταφορών, οι οπτικοακουστικές υπηρεσίες, οι δραστηριότητες τυχερών παιχνιδιών, οι υπηρεσίες υγείας και ορισμένες κοινωνικές υπηρεσίες εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Το εδαφικό πεδίο εφαρμογής σχεδιάστηκε ώστε να περιλαμβάνει τόσο τους εμπορευόμενους που είναι εγκατεστημένοι στην ΕΕ όσο και εκείνους που είναι εγκατεστημένοι σε τρίτες χώρες αλλά πωλούν ή επιθυμούν να πωλούν αγαθά και υπηρεσίες σε πελάτες εντός της Ένωσης. Το άρθρο 1 παρέχει επίσης τη βεβαιότητα στους εμπορευόμενους ότι η συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό καθαυτό δεν σημαίνει ότι ο εμπορευόμενος κατευθύνει τις δραστηριότητές του σε συγκεκριμένο κράτος μέλος για τους

σκοπούς του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 593/2008¹⁴ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1215/2012¹⁵, οι οποίοι ρυθμίζουν υποθέσεις σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο και τη διεθνή δικαιοδοσία.

Το άρθρο 2 περιλαμβάνει τους σχετικούς ορισμούς.

Το άρθρο 3 καθορίζει τις υποχρεώσεις των εμπορευόμενων να μην παρεμποδίζουν την πρόσβαση στις επιγραμμικές διεπαφές τους βάσει του τόπου κατοικίας των πελατών. Επίσης, απαιτεί τη συναίνεση του πελάτη για ανακατεύθυνση και απαιτεί οι εμπορευόμενοι να διατηρούν εύκολα προσβάσιμη την έκδοση των επιγραμμικών διεπαφών στις οποίες ο πελάτης ζήτησε πρόσβαση προτού ανακατευθυνθεί. Ο εμπορευόμενος απαλλάσσεται από αυτές τις υποχρεώσεις όταν οι περιορισμοί πρόσβασης ή η ανακατεύθυνση απαιτούνται από τον νόμο. Σε τέτοιες εξαιρετικές περιπτώσεις ο εμπορευόμενος πρέπει να παρέχει σαφή αιτιολόγηση.

Το άρθρο 4 καθορίζει τρεις συγκεκριμένες περιπτώσεις στις οποίες απαγορεύεται η διακριτική μεταχείριση των πελατών με βάση τον τόπο διαμονής. Η πρώτη περίπτωση αφορά την πώληση φυσικών αγαθών όταν ο εμπορευόμενος δεν εμπλέκεται στην παράδοση του προϊόντος στο κράτος μέλος του πελάτη. Η δεύτερη περίπτωση αφορά την παροχή ηλεκτρονικά παρεχόμενων υπηρεσιών και η τρίτη περίπτωση αφορά την παροχή ηλεκτρονικά παρεχόμενων υπηρεσιών, πλην των ηλεκτρονικά παρεχόμενων υπηρεσιών κύριο χαρακτηριστικό των οποίων είναι η παροχή πρόσβασης σε έργα με προστατευόμενα πνευματικά δικαιώματα ή άλλα προστατευόμενα αντικείμενα, και η χρήση αυτών. Η τρίτη περίπτωση εφαρμόζεται στις υπηρεσίες οι οποίες παρέχονται από τον εμπορευόμενο σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο όπου διαμένει ο πελάτης.

Το άρθρο 5 καθορίζει κανόνες μη διακριτικής μεταχείρισης ιδίως στο πλαίσιο των πληρωμών. Ο κανόνας προβλέπει ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, οι εμπορευόμενοι δεν μπορούν να απορρίπτουν ή να εφαρμόζουν διακριτική μεταχείριση με οποιονδήποτε τρόπο όσον αφορά τα μέσα πληρωμής (όπως πιστωτικές ή χρεωστικές κάρτες).

Το άρθρο 6 προβλέπει ότι οι συμφωνίες με εμπορευόμενους οι οποίες περιλαμβάνουν περιορισμούς παθητικής πώλησης που θα οδηγούσαν σε παραβιάσεις των κανόνων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό ακυρώνονται αυτοδικαίως. Έχει προληφθεί με σκοπό την αποφυγή της καταστρατήγησης των εν λόγω κανόνων με συμβατικά μέσα.

Το άρθρο 7 αφορά την επιβολή του νόμου από τις αρχές των κρατών μελών.

Το άρθρο 8 απαιτεί από τα κράτη μέλη να καθορίσουν έναν ή περισσότερους φορείς που θα παρέχουν πρακτική βοήθεια στους καταναλωτές σχετικά με τις διαφορές που προκύπτουν από τον παρόντα κανονισμό.

Το άρθρο 9 αφορά τις περιοδικές αξιολογήσεις της εφαρμογής του κανονισμού από την Επιτροπή. Σε αυτό διευκρινίζεται ότι η πρώτη αξιολόγηση πρέπει να εξετάσει, ιδίως, κατά πόσον η απαγόρευση των διακρίσεων που καθορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο β) θα πρέπει να επεκταθεί στις ηλεκτρονικά παρεχόμενες υπηρεσίες, κύριο χαρακτηριστικό των οποίων είναι η παροχή πρόσβασης σε έργα με προστατευόμενα πνευματικά δικαιώματα ή άλλα προστατευόμενα αντικείμενα, και η χρήση αυτών, υπό την προϋπόθεση ότι ο εμπορευόμενος έχει τα απαιτούμενα δικαιώματα για τα οικεία εδάφη.

¹⁴ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 593/2008 για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές.

¹⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις.

Το άρθρο 10 προβλέπει δύο τροποποιήσεις υφιστάμενων μέσων που σχετίζονται ειδικά με την προστασία των καταναλωτών, ήτοι του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ. Κάτι τέτοιο θα σήμαινε ότι ο κανονισμός αυτός προστίθεται στα παραρτήματα των εν λόγω νομικών πράξεων ώστε να μπορεί επίσης να εκτελείται μέσω των μέτρων που προβλέπονται στον κανονισμό για τη συνεργασία όσον αφορά την προστασία των καταναλωτών και στην οδηγία περί των αγωγών παραλείψεως.

Το άρθρο 11 ασχολείται με την έναρξη ισχύος και την εφαρμογή.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την αντιμετώπιση του γεωγραφικού αποκλεισμού και άλλων μορφών διακριτικής μεταχείρισης με βάση την ιθαγένεια, τον τόπο διαμονής ή τον τόπο εγκατάστασης των πελατών εντός της εσωτερικής αγοράς και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹⁶,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Προκειμένου να υλοποιηθεί ο στόχος της διασφάλισης της καλής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς ως χώρου χωρίς εσωτερικά σύνορα στον οποίον εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία, μεταξύ άλλων, αγαθών και υπηρεσιών, δεν αρκεί να καταργηθούν μόνο οι κρατικοί φραγμοί μεταξύ των κρατών μελών. Αυτή η κατάργηση είναι δυνατό να υπονομεύεται από ιδιώτες οι οποίοι θέτουν εμπόδια που δεν συνάδουν με τις ελευθερίες της εσωτερικής αγοράς. Αυτό συμβαίνει όταν εμπορευόμενοι δραστηριοποιούμενοι σε κράτος μέλος αποκλείουν ή περιορίζουν την πρόσβαση στις επιγραμμικές διεπαφές τους, π.χ. δικτυακούς τόπους και εφαρμογές, πελατών από άλλα κράτη μέλη οι οποίοι επιθυμούν να πραγματοποιήσουν διασυνοριακές εμπορικές συναλλαγές (πρακτική γνωστή ως γεωγραφικός αποκλεισμός). Συμβαίνει επίσης και μέσω άλλων ενεργειών από ορισμένους εμπορευόμενους οι οποίες συνίστανται στην εφαρμογή διαφορετικών γενικών προϋποθέσεων πρόσβασης στα αγαθά και τις υπηρεσίες τους για τέτοιους πελάτες από άλλα κράτη μέλη, τόσο σε επιγραμμικό όσο και μη επιγραμμικό περιβάλλον. Μερικές φορές είναι δυνατό να υπάρχουν αντικειμενικοί λόγοι για τέτοια διαφορετική

¹⁶ EE C [...] της [...], σ. [...].

μεταχείριση, αλλά σε άλλες περιπτώσεις οι εμπορευόμενοι αρνούνται στους καταναλωτές που επιθυμούν να συμμετάσχουν σε διασυνοριακές εμπορικές συναλλαγές την πρόσβαση σε αγαθά ή υπηρεσίες ή εφαρμόζουν διαφορετικές προϋποθέσεις σε αυτήν την περίπτωση, για καθαρά εμπορικούς λόγους.

- (2) Με αυτόν τον τρόπο ορισμένοι εμπορευόμενοι κατακερματίζουν την εσωτερική αγορά κατά μήκος των εσωτερικών συνόρων και παρεμποδίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών και υπηρεσιών, περιορίζοντας έτσι τα δικαιώματα των πελατών και εμποδίζοντάς τους να επωφεληθούν από μεγαλύτερο εύρος επιλογών και τις βέλτιστες συνθήκες. Τέτοιες πρακτικές διακριτικής μεταχείρισης αποτελούν σημαντικό παράγοντα που συμβάλλει στο σχετικά χαμηλό επίπεδο διασυνοριακών εμπορικών συναλλαγών εντός της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου, και παρεμποδίζει την πλήρη αξιοποίηση του δυναμικού της εσωτερικής αγοράς. Η αποσαφήνιση των περιπτώσεων στις οποίες δεν μπορεί να δικαιολογηθεί τέτοιου είδους διαφορετική μεταχείριση αναμένεται να εξασφαλίσει σαφήνεια και ασφάλεια δικαίου για όλους τους συμμετέχοντες σε διασυνοριακές συναλλαγές και να διασφαλίσει ότι οι κανόνες για τη μη διακριτική μεταχείριση είναι δυνατό να εφαρμόζονται αποτελεσματικά και να επιβάλλονται σε ολόκληρη την εσωτερική αγορά.
- (3) Σύμφωνα με το άρθρο 20 της οδηγίας 2006/123/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁷, τα κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι πάροχοι υπηρεσιών που είναι εγκατεστημένοι στην Ένωση δεν μεταχειρίζονται τους αποδέκτες των υπηρεσιών διαφορετικά λόγω της ιθαγένειας ή του τόπου διαμονής τους. Ωστόσο, αυτή η διάταξη δεν υπήρξε πλήρως αποτελεσματική στην καταπολέμηση της διακριτικής μεταχείρισης και δεν μείωσε επαρκώς τη νομική αβεβαιότητα, ιδίως εξαιτίας της δυνατότητας αιτιολόγησης των διαφορών στη μεταχείριση και των αντίστοιχων δυσκολιών εφαρμογής στην πράξη. Επιπλέον, ο γεωγραφικός αποκλεισμός και άλλες μορφές διακριτικής μεταχείρισης λόγω της ιθαγένειας ή του τόπου διαμονής ή του τόπου εγκατάστασης ενδέχεται επίσης να προκύπτουν ως αποτέλεσμα των ενεργειών εκ μέρους εμπορευόμενων εγκατεστημένων σε τρίτες χώρες που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας.
- (4) Επομένως, για τους σκοπούς της διασφάλισης της καλής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς απαιτούνται τα καθοριζόμενα στον παρόντα κανονισμό στοχευμένα μέτρα, τα οποία προβλέπουν σαφή, ενιαία και αποτελεσματική δέσμη κανόνων για επιλεγμένη σειρά ζητημάτων.
- (5) Ο παρών κανονισμός στοχεύει στην πρόληψη της διακριτικής μεταχείρισης λόγω της ιθαγένειας, του τόπου διαμονής ή του τόπου εγκατάστασης των πελατών, συμπεριλαμβανομένου του γεωγραφικού αποκλεισμού, στις διασυνοριακές εμπορικές συναλλαγές μεταξύ εμπορευόμενων και πελατών οι οποίες αφορούν την πώληση αγαθών και την παροχή υπηρεσιών εντός της Ένωσης. Με τον παρόντα κανονισμό επιδιώκεται να αντιμετωπιστεί η άμεση καθώς και η έμμεση διακριτική μεταχείριση, καλύπτοντας έτσι και τις αδικαιολόγητες διαφορές στη μεταχείριση βάσει άλλων κριτηρίων διάκρισης τα οποία οδηγούν στο ίδιο αποτέλεσμα όπως με τη εφαρμογή κριτηρίων που σχετίζονται άμεσα με την ιθαγένεια, τον τόπο διαμονής ή τον τόπο

¹⁷ Οδηγία 2006/123/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά (ΕΕ L 376 της 27.12.2006, σ. 36).

εγκατάστασης των πελατών. Τέτοια κριτήρια είναι δυνατό να εφαρμόζονται ιδίως βάσει των πληροφοριών που δείχνουν τη φυσική τοποθεσία των πελατών, π.χ. η διεύθυνση πρωτοκόλλου Ιντερνέτ (IP) που χρησιμοποιείται κατά την πρόσβαση σε επιγραμμική διεπαφή, η διεύθυνση που υποβάλλεται για την παράδοση των αγαθών, η επιλογή της γλώσσας ή το κράτος μέλος στο οποίο εκδόθηκε το μέσο πληρωμής του πελάτη.

- (6) Λαμβανομένου υπόψη ότι μερικοί κανονιστικοί και διοικητικοί φραγμοί για τους εμπορευόμενους καταργήθηκαν σε ολόκληρη την Ένωση σε ορισμένους τομείς υπηρεσιών ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της οδηγίας 2006/123/EK, θα πρέπει να εξασφαλίζεται συνοχή, του καθ' ύλην πεδίου εφαρμογής, μεταξύ του παρόντος κανονισμού και της οδηγίας 2006/123/EK. Ως εκ τούτου, οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να ισχύουν, μεταξύ άλλων, για μη οπτικοακουστικές ηλεκτρονικά παρεχόμενες υπηρεσίες, κύριο χαρακτηριστικό των οποίων είναι η παροχή πρόσβασης σε έργα με προστατευόμενα πνευματικά δικαιώματα ή άλλα προστατευόμενα αντικείμενα, και η χρήση αυτών, με την επιφύλαξη όμως της ειδικής εξαίρεσης που προβλέπεται στο άρθρο 4 και την επακόλουθη αξιολόγηση της εξαίρεσης αυτής, όπως προβλέπεται στο άρθρο 9. Οι οπτικοακουστικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών των οποίων βασικό χαρακτηριστικό είναι η παροχή πρόσβασης σε μεταδόσεις αθλητικών εκδηλώσεων και οι οποίες παρέχονται βάσει αποκλειστικών εδαφικών αδειών εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Επομένως, η πρόσβαση σε λιανικές χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών πληρωμών, θα πρέπει επίσης να εξαιρεθεί, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του παρόντος κανονισμού όσον αφορά τη μη διακριτική μεταχείριση στις πληρωμές.
- (7) Διακριτική μεταχείριση μπορεί επίσης να προκύψει σε σχέση με υπηρεσίες στον τομέα των μεταφορών, ιδίως όσον αφορά τις πωλήσεις εισιτηρίων για τη μεταφορά επιβατών. Ωστόσο, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1008/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁸, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1177/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁹ και ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 181/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁰ ήδη περιλαμβάνουν ευρείες απαγορεύσεις των διακριτικών μεταχειρίσεων, καλύπτοντας όλες τις πρακτικές διακρίσεων τις οποίες επιδιώκει να αντιμετωπίσει ο παρών κανονισμός. Επιπλέον, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1371/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²¹ πρόκειται να τροποποιηθεί για τον σκοπό αυτό στο εγγύς μέλλον. Συνεπώς, και προκειμένου να διασφαλιστεί συνοχή με το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2006/123/EK, οι υπηρεσίες στον τομέα των μεταφορών θα πρέπει να παραμείνουν εκτός του πεδίου εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

¹⁸ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1008/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 2008, σχετικά με κοινούς κανόνες εκμετάλλευσης των αεροπορικών γραμμών στην Κοινότητα (ΕΕ L 293 της 31.10.2008, σ. 3).

¹⁹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1177/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, για τα δικαιώματα των επιβατών στις θαλάσσιες και εσωτερικές πλωτές μεταφορές και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 (ΕΕ L 334 της 17.12.2010, σ. 1).

²⁰ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 181/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τα δικαιώματα των επιβατών λεωφορείων και πούλμαν και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 1).

²¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1371/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των επιβατών σιδηροδρομικών γραμμών (ΕΕ L 315 της 3.12.2007, σ. 14).

- (8) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει μην θίγει τους κανόνες που ισχύουν στον τομέα της φορολογίας, δεδομένου ότι η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει ειδική βάση για την ανάληψη δράσης σε επίπεδο Ένωσης όσον αφορά φορολογικές υποθέσεις.
- (9) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²², η επιλογή του δικαίου που εφαρμόζεται στις συμβάσεις μεταξύ καταναλωτή και επαγγελματία ο οποίος ασκεί τις εμπορικές ή επαγγελματικές του δραστηριότητες στη χώρα όπου ο καταναλωτής έχει τη συνήθη διαμονή του ή, με οποιονδήποτε τρόπο, κατευθύνει αυτές τις δραστηριότητες σε αυτή τη χώρα ή σε διάφορες χώρες, μεταξύ των οποίων και η χώρα συνήθους διαμονής, δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να στερήσει τον καταναλωτή από την προστασία που του παρέχουν διατάξεις από τις οποίες δεν μπορεί να γίνει παρέκκλιση με συμφωνία δυνάμει του δικαίου της χώρας όπου ο καταναλωτής έχει τη συνήθη διαμονή του. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²³, για υποθέσεις που σχετίζονται με σύμβαση μεταξύ καταναλωτή και επαγγελματία ο οποίος ασκεί εμπορικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες στο έδαφος του κράτους μέλους κατοικίας του καταναλωτή ή κατευθύνει με οποιοδήποτε τρόπο τέτοιου είδους δραστηριότητες σε αυτό το κράτος μέλος ή σε διάφορα κράτη, συμπεριλαμβανομένου αυτού του κράτους μέλους, ο καταναλωτής έχει τη δυνατότητα να ασκήσει αγωγή κατά του αντισυμβαλλόμενου ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου έχει την κατοικία του και μόνο ενώπιον αυτών των δικαστηρίων μπορεί να ασκηθεί αγωγή κατά του καταναλωτή.
- (10) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να μην θίγει τις πράξεις του δικαίου της Ένωσης σχετικά με τη δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις, ιδίως τις διατάξεις για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές και για τη διεθνή δικαιοδοσία που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁴ και στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁵, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής των εν λόγω πράξεων και διατάξεων σε μεμονωμένες περιπτώσεις. Ειδικότερα, μόνο το γεγονός και μόνον ότι εμπορευόμενος ενεργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να μην εκλαμβάνεται ως ένδειξη ότι κατευθύνει τις δραστηριότητές του στο κράτος μέλος του καταναλωτή για τους σκοπούς της εν λόγω εφαρμογής.
- (11) Οι πρακτικές διακριτικής μεταχείρισης που επιδιώκεται να αντιμετωπιστούν με τον παρόντα κανονισμό εφαρμόζονται συνήθως μέσω γενικών όρων, προϋποθέσεων και λοιπών πληροφοριών καθοριζόμενων και εφαρμοζόμενων από τον ενδιαφερόμενο

²² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές (Ρώμη Ι) (ΕΕ L 177 της 4.7.2008, σ. 6).

²³ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ L 351 της 20.12.2012, σ. 1).

²⁴ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές (Ρώμη Ι) (ΕΕ L 177 της 4.7.2008, σ. 6).

²⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ L 351 της 20.12.2012, σ. 1).

εμπορευόμενο ή για λογαριασμό του ως προαπαιτούμενα για την πρόσβαση στα σχετικά αγαθά ή υπηρεσίες, και κοινολογούμενων στο ευρύ κοινό. Οι εν λόγω γενικές προϋποθέσεις πρόσβασης περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τις τιμές, τους όρους πληρωμής και τους όρους παράδοσης. Είναι δυνατό να κοινολογούνται στο ευρύ κοινό από τον εμπορευόμενο ή για λογαριασμό του εμπορευόμενου με διάφορα μέσα, π.χ. ως πληροφορίες που δημοσιεύονται σε διαφημίσεις, δικτυακούς τόπους ή προσυμβατικά ή συμβατικά έγγραφα. Τέτοιοι όροι ισχύουν όταν δεν υπάρχει συμφωνία με ατομική διαπραγμάτευση η οποία, αντιθέτως, συνάπτεται απευθείας μεταξύ εμπορευόμενου και πελάτη. Οι όροι και οι προϋποθέσεις που αποτελούν αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης μεταξύ του εμπορευόμενου και των πελατών δεν θα πρέπει να θεωρούνται γενικές προϋποθέσεις πρόσβασης για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού.

- (12) Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, τόσο οι καταναλωτές όσο και οι επιχειρήσεις θα πρέπει να προφυλάσσονται από διακριτική μεταχείριση για λόγους που σχετίζονται με την ιθαγένεια, τον τόπο διαμονής ή τον τόπο εγκατάστασής τους όταν ενεργούν ως πελάτες. Ωστόσο, αυτή η προστασία θα πρέπει να μην επεκτείνεται σε πελάτες που αγοράζουν αγαθό ή υπηρεσία για μεταπώληση, διότι θα επηρεάζονταν συστήματα διανομής ευρέως χρησιμοποιούμενα μεταξύ επιχειρήσεων σε διεπιχειρηματικό πλαίσιο, όπως η επιλεκτική και η αποκλειστική διανομή, τα οποία κατά κανόνα παρέχουν στους κατασκευαστές τη δυνατότητα να επιλέγουν εμπόρους λιανικής πώλησης, με την προϋπόθεση της συμμόρφωσης με τους κανόνες για τον ανταγωνισμό.
- (13) Οι επιπτώσεις που έχει στους πελάτες και στην εσωτερική αγορά η διακριτική μεταχείριση στις εμπορικές συναλλαγές που σχετίζονται με τις πωλήσεις αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών εντός της Ένωσης είναι οι ίδιες, ανεξαρτήτως από το αν ο εμπορευόμενος είναι εγκατεστημένος σε κράτος μέλος ή σε τρίτη χώρα. Συνεπώς, και με σκοπό να διασφαλίζεται ότι οι ανταγωνιζόμενοι εμπορευόμενοι υπόκεινται στις ίδιες απαιτήσεις εν προκειμένω, τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να εφαρμόζονται εξίσου σε όλους τους εμπορευόμενους που δραστηριοποιούνται εντός της Ένωσης.
- (14) Προκειμένου να ενισχυθεί η δυνατότητα των πελατών να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικές με τις πωλήσεις αγαθών και την παροχή υπηρεσιών στην εσωτερική αγορά και να αυξηθεί η διαφάνεια, μεταξύ άλλων και των τιμών, οι εμπορευόμενοι θα πρέπει να μην εμποδίζουν την πλήρη και ισότιμη πρόσβαση των πελατών σε επιγραμμικές διεπαφές, χρησιμοποιώντας τεχνολογικά μέτρα ή άλλον τρόπο βασιζόμενο την ιθαγένεια, τον τόπο διαμονής ή τον τόπο εγκατάστασης των πελατών. Τέτοια τεχνολογικά μέτρα μπορεί να περιλαμβάνουν ιδίως οποιεσδήποτε τεχνολογίες χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της φυσικής θέσης του πελάτη, συμπεριλαμβανομένων του εντοπισμού της μέσω διεύθυνσης πρωτοκόλλου Ιντερνέτ (IP), συντεταγμένων που λαμβάνονται μέσω παγκόσμιου δορυφορικού συστήματος πλοήγησης ή δεδομένων που σχετίζονται με πράξη πληρωμής. Εντούτοις, η εν λόγω απαγόρευση διακριτικής μεταχείρισης όσον αφορά την πρόσβαση σε επιγραμμικές διεπαφές θα πρέπει να μην εκλαμβάνεται ως παράγοντας που δημιουργεί υποχρέωση για τον εμπορευόμενο να προβαίνει σε εμπορικές συναλλαγές με πελάτες.
- (15) Ορισμένοι εμπορευόμενοι λειτουργούν διαφορετικές εκδόσεις των επιγραμμικών διεπαφών τους, απευθυνόμενοι σε πελάτες από διαφορετικά κράτη μέλη. Αυτή η δυνατότητα θα πρέπει να διατηρηθεί, αλλά θα πρέπει να απαγορευτεί η

ανακατεύθυνση του πελάτη από μία έκδοση της επιγραμμικής διεπαφής σε άλλη έκδοσή της χωρίς τη ρητή συγκατάθεσή του. Όλες οι εκδόσεις της επιγραμμικής διεπαφής θα πρέπει να παραμένουν εύκολα προσβάσιμες στον πελάτη ανά πάσα στιγμή.

- (16) Σε ορισμένες περιπτώσεις ενδέχεται να χρειάζεται αποκλεισμός, περιορισμός της πρόσβασης ή ανακατεύθυνση χωρίς τη συγκατάθεση του πελάτη, σε εναλλακτική έκδοση της επιγραμμικής διεπαφής για λόγους που σχετίζονται με την ιθαγένεια, τον τόπο διαμονής ή τον τόπο εγκατάστασης του πελάτη, προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με νομική απαίτηση του δικαίου της Ένωσης ή του δικαίου των κρατών μελών σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης. Οι νόμοι αυτοί είναι δυνατό να περιορίζουν την πρόσβαση των πελατών σε ορισμένα αγαθά ή υπηρεσίες, απαγορεύοντας, για παράδειγμα, την προβολή συγκεκριμένου περιεχομένου σε ορισμένα κράτη μέλη. Οι εμπορευόμενοι θα πρέπει να μην παρεμποδίζονται να συμμορφώνονται με τέτοιες απαιτήσεις και, συνεπώς, θα πρέπει να είναι έχουν τη δυνατότητα να αποκλείουν ή να περιορίζουν την πρόσβαση ή να ανακατευθύνουν σε επιγραμμική διεπαφή ορισμένους πελάτες ή τους πελάτες ορισμένων περιοχών, στον βαθμό που αυτό απαιτείται γι' αυτόν τον λόγο.
- (17) Σε αρκετές ειδικές περιπτώσεις δεν είναι δυνατόν να δικαιολογηθούν αντικειμενικά τυχόν διαφορές στη μεταχείριση πελατών με την εφαρμογή γενικών προϋποθέσεων πρόσβασης, συμπεριλαμβανομένων των κατηγορηματικών αρνήσεων πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών για λόγους που σχετίζονται με την ιθαγένεια, τον τόπο διαμονής ή τον τόπο εγκατάστασης των πελατών. Σε τέτοιες περιπτώσεις θα πρέπει να απαγορεύονται όλες αυτές οι διακριτικές μεταχειρίσεις και, συνεπώς, οι πελάτες θα πρέπει να δικαιούνται, σύμφωνα με τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό, να συμμετέχουν σε εμπορικές συναλλαγές με τις ίδιες προϋποθέσεις όπως οι εγχώριοι πελάτες και να έχουν πλήρη και ισότιμη πρόσβαση σε όλα τα διαφορετικά αγαθά και τις υπηρεσίες που προσφέρονται, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, τόπου διαμονής ή τόπου εγκατάστασης. Συνεπώς, όταν χρειάζεται, οι εμπορευόμενοι θα πρέπει να λαμβάνουν μέτρα ώστε να διασφαλίζεται συμμόρφωση με την εν λόγω απαγόρευση διακριτικής μεταχείρισης, διαφορετικά οι ενδιαφερόμενοι πελάτες θα αποκλείονταν από την εν λόγω πλήρη και ισότιμη πρόσβαση. Ωστόσο, η απαγόρευση που ισχύει σε αυτές τις περιπτώσεις δεν θα πρέπει να εκληφθεί ότι δεν επιτρέπεται στους εμπορευόμενους να κατευθύνουν τις δραστηριότητές τους σε διαφορετικά κράτη μέλη ή ορισμένες ομάδες πελατών με στοχευμένες προσφορές και διαφορετικούς όρους και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας επιγραμμικών διεπαφών ανά χώρα.
- (18) Η πρώτη από αυτές τις περιπτώσεις είναι όταν ο εμπορευόμενος πωλεί αγαθά, αλλά δεν γίνεται διασυννοριακή παράδοση αυτών των αγαθών από τον εμπορευόμενο ή για λογαριασμό του στο κράτος μέλος διαμονής του πελάτη. Σε αυτήν την περίπτωση, ο πελάτης θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να αγοράζει αγαθά ακριβώς με τους ίδιους όρους, συμπεριλαμβανομένων των τιμών και των προϋποθέσεων για την παράδοση των αγαθών, με εκείνους που ισχύουν για παρόμοιους πελάτες που διαμένουν στο κράτος μέλος του εμπορευόμενου. Αυτό ενδέχεται να σημαίνει ότι αλλοδαπός πελάτης θα πρέπει να παραλάβει το αγαθό από το κράτος μέλος του εμπορευόμενου ή από διαφορετικό κράτος μέλος στο οποίο παραδίδει ο εμπορευόμενος. Σε αυτήν την περίπτωση δεν απαιτείται εγγραφή για τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) στο κράτος μέλος του πελάτη ούτε μέριμνα για τη διασυννοριακή παράδοση των αγαθών.

- (19) Η δεύτερη περίπτωση είναι όταν ο εμπορευόμενος παρέχει ηλεκτρονικά παρεχόμενες υπηρεσίες, πλην των υπηρεσιών των οποίων κύριο χαρακτηριστικό είναι η παροχή πρόσβασης σε έργα με προστατευόμενα πνευματικά δικαιώματα ή άλλα προστατευόμενα αντικείμενα, και η χρήση αυτών, π.χ. υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους (cloud services), υπηρεσίες αποθήκευσης δεδομένων, φιλοξενία δικτυακών τόπων και παροχή τειχών προστασίας. Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται φυσική παράδοση δεδομένου ότι οι υπηρεσίες παρέχονται ηλεκτρονικά. Ο εμπορευόμενος μπορεί να δηλώσει και να πληρώσει ΦΠΑ με απλουστευμένο τρόπο, σύμφωνα με τους κανόνες για τη μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα ΦΠΑ (Mini-One-Stop-Shop - MOSS) που καθορίζονται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 282/2011 του Συμβουλίου²⁶.
- (20) Τέλος, στην περίπτωση που ο εμπορευόμενος παρέχει υπηρεσίες τις οποίες ο πελάτης λαμβάνει στις εγκαταστάσεις του εμπορευόμενου ή σε τοποθεσία που επιλέγει ο εμπορευόμενος και οι εγκαταστάσεις ή η τοποθεσία δεν βρίσκονται στο κράτος μέλος του οποίου ο πελάτης είναι υπήκοος ή στο οποίο βρίσκεται ο τόπος διαμονής ή ο τόπος εγκατάστασης του πελάτη, θα πρέπει επίσης να μην δικαιολογείται η εφαρμογή διαφορετικών γενικών προϋποθέσεων πρόσβασης για λόγους που σχετίζονται με τέτοια κριτήρια. Αυτές οι περιπτώσεις αφορούν, για παράδειγμα, την παροχή υπηρεσιών όπως διαμονή σε ξενοδοχεία, αθλητικές εκδηλώσεις, ενοικιάσεις αυτοκινήτων και εισιτήρια εισόδου σε μουσικά φεστιβάλ ή πάρκα αναψυχής. Σε τέτοιες περιπτώσεις δεν απαιτείται εγγραφή του εμπορευόμενου για τον ΦΠΑ σε άλλο κράτος μέλος ούτε μέριμνα για τη διασυνοριακή παράδοση των αγαθών.
- (21) Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις, δυνάμει των διατάξεων σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενοχές και τη διεθνή δικαιοδοσία που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 593/2008 και στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1215/2012, όταν εμπορευόμενος δεν ασκεί τις δραστηριότητές του στο κράτος μέλος του καταναλωτή ή δεν κατευθύνει τις δραστηριότητές του προς αυτό ή όταν ο πελάτης δεν είναι καταναλωτής, η συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό δεν συνεπάγεται για τον εμπορευόμενο κανένα επιπλέον κόστος σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία ή τις διαφορές στο εφαρμοστέο δίκαιο. Αντιθέτως, όταν ο εμπορευόμενος ασκεί τις δραστηριότητές του στο κράτος μέλος του καταναλωτή ή κατευθύνει τις δραστηριότητές του σε αυτό, έχει εκδηλώσει την πρόθεσή του να συνάψει εμπορικές σχέσεις με τους καταναλωτές από το εν λόγω κράτος μέλος, άρα ήταν σε θέση να λάβει υπόψη του αυτό το κόστος.
- (22) Οι εμπορευόμενοι που εμπίπτουν στο ειδικό καθεστώς που προβλέπεται στο κεφάλαιο 1 του τίτλου XII της οδηγίας 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου²⁷ δεν υποχρεούνται να καταβάλλουν ΦΠΑ. Για τους εμπορευόμενους αυτούς, όταν παρέχουν ηλεκτρονικά παρεχόμενες υπηρεσίες, η απαγόρευση της εφαρμογής διαφορετικών γενικών προϋποθέσεων πρόσβασης για λόγους που σχετίζονται με την ιθαγένεια, τον τόπο κατοικίας ή τον τόπο εγκατάστασης του πελάτη θα συνεπαγόταν υποχρέωση εγγραφής για να είναι υπόχρεοι καταβολής ΦΠΑ σε άλλα κράτη μέλη και ενδεχομένως να προέκυπτε πρόσθετο κόστος, πράγμα που θα αποτελούσε δυσανάλογη επιβάρυνση,

²⁶ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 282/2011 του Συμβουλίου, της 15 Μαρτίου 2011, για τη θέσπιση μέτρων εφαρμογής της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 77 της 23.3.2011, σ. 1).

²⁷ Οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28 Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1).

λαμβανομένων υπόψη του μεγέθους και των χαρακτηριστικών των σχετικών εμπορευόμενων. Ως εκ τούτου, οι εν λόγω εμπορευόμενοι θα πρέπει να εξαιρεθούν από την απαγόρευση αυτή για όσο διάστημα ισχύει το εν λόγω καθεστώς.

- (23) Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις ενδέχεται να απαγορεύεται σε εμπορευόμενους, δυνάμει ειδικής απαγόρευσης ή απαίτησης που προβλέπεται από το δίκαιο της Ένωσης ή τη νομοθεσία των κρατών μελών σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης, η πώληση αγαθών ή η παροχή υπηρεσιών σε ορισμένους πελάτες ή σε πελάτες σε ορισμένα εδάφη, για λόγους που σχετίζονται με την ιθαγένεια, τον τόπο κατοικίας ή τον τόπο εγκατάστασης του πελάτη. Η νομοθεσία των κρατών μελών ενδέχεται επίσης να απαιτεί, σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης, να τηρούν οι εμπορευόμενοι ορισμένους κανόνες για τον καθορισμό των τιμών των βιβλίων. Θα πρέπει να μην παρεμποδίζονται οι εμπορευόμενοι να συμμορφώνονται με την εν λόγω νομοθεσία, στο βαθμό που αυτό είναι αναγκαίο.
- (24) Σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης, οι εμπορευόμενοι είναι κατ' αρχήν ελεύθεροι να αποφασίζουν ποια μέσα πληρωμής επιθυμούν να αποδεχτούν, συμπεριλαμβανομένων των εμπορικών σημάτων πληρωμής. Ωστόσο, αφού γίνει αυτή η επιλογή, δεδομένου του υφιστάμενου νομικού πλαισίου για τις υπηρεσίες πληρωμών, δεν υπάρχουν λόγοι οι εμπορευόμενοι να εισάγουν διακρίσεις για τους πελάτες εντός της Ένωσης αρνούμενοι ορισμένες εμπορικές συναλλαγές ή να εφαρμόζουν με οποιονδήποτε άλλον τρόπο ορισμένες διαφορετικές προϋποθέσεις πληρωμής για αυτές τις συναλλαγές για λόγους που αφορούν την ιθαγένεια, τον τόπο διαμονής ή τον τόπο εγκατάστασης του πελάτη. Εν προκειμένω, θα πρέπει επίσης να απαγορεύεται ρητά τέτοια αδικαιολόγητη άνιση μεταχείριση για λόγους που σχετίζονται με την τοποθεσία του λογαριασμού πληρωμών, τον τόπο εγκατάστασης του παρόχου υπηρεσίας πληρωμών ή τον τόπο έκδοσης του μέσου πληρωμών εντός της Ένωσης. Επιπλέον, πρέπει να επισημανθεί ότι ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 260/2012 ήδη απαγορεύει σε όλους τους δικαιούχους πληρωμής, συμπεριλαμβανομένων των εμπορευόμενων, να απαιτούν να βρίσκονται οι τραπεζικοί λογαριασμοί σε συγκεκριμένο κράτος μέλος ώστε να γίνονται δεκτές οι πληρωμές σε ευρώ.
- (25) Με την οδηγία 2015/2366/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου θεσπίστηκαν αυστηρές προδιαγραφές ασφάλειας για την κίνηση και την επεξεργασία των ηλεκτρονικών πληρωμών, πράγμα που μείωσε τον κίνδυνο απάτης για όλα τα νέα και πιο παραδοσιακά μέσα πληρωμής, ιδίως των ηλεκτρονικών πληρωμών²⁸. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών που υποχρεούνται να εφαρμόζουν την καλούμενη «αυστηρή εξακρίβωση της ταυτότητας του πελάτη», δηλαδή διαδικασία εξακρίβωσης που επικυρώνει την ταυτότητα του χρήστη υπηρεσιών πληρωμών ή της πράξης πληρωμής. Οι απαιτήσεις ασφάλειας για τις πράξεις εξ αποστάσεως, όπως οι ηλεκτρονικές πληρωμές, είναι ακόμη υψηλότερες και απαιτούν δυναμική σύνδεση της συναλλαγής με συγκεκριμένο ποσό και συγκεκριμένο δικαιούχο, για την περαιτέρω προστασία των χρηστών με την ελαχιστοποίηση των κινδύνων σε περίπτωση λαθών ή δόλιων επιθέσεων. Ως αποτέλεσμα αυτών των διατάξεων, το επίπεδο του κινδύνου απάτης στον τομέα των πληρωμών είναι ίδιο για την πραγματοποίηση αγορών εθνικά

²⁸

Οδηγία (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25 Νοεμβρίου 2015, σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των οδηγιών 2002/65/ΕΚ, 2009/110/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και την κατάργηση της οδηγίας 2007/64/ΕΚ (ΕΕ L 337 της 23.12.2015, σ. 35 — 127).

και διασυννοριακά και θα πρέπει να μην προβάλλεται ως επιχείρημα άρνησης ή διακριτικής μεταχείρισης εμπορικών συναλλαγών εντός της Ένωσης.

- (26) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να μην θίγει την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού, ιδίως των άρθρων 101 και 102 της ΣΛΕΕ. Οι συμφωνίες που επιβάλλουν υποχρεώσεις στους εμπορευόμενους να μην προβαίνουν σε παθητικές πωλήσεις κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 330/2010 της Επιτροπής²⁹ σε ορισμένους πελάτες ή σε πελάτες σε συγκεκριμένες περιοχές θεωρείται γενικά ότι περιορίζουν τον ανταγωνισμό και κατά κανόνα δεν είναι δυνατό να εξαιρούνται από την απαγόρευση που προβλέπεται στο άρθρο 101 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Ακόμα και όταν δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, στο πλαίσιο της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, διαταράσσουν την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και ενδέχεται να χρησιμοποιηθούν για την καταστρατήγηση των διατάξεων του παρόντος κανονισμού. Συνεπώς, θα πρέπει να ακυρώνονται αυτοδικαίως οι σχετικές διατάξεις τέτοιων και άλλων συμφωνιών σχετικά με παθητικές πωλήσεις που απαιτούν από τον εμπορευόμενο να ενεργεί κατά παράβαση του παρόντος κανονισμού. Ωστόσο, ο παρών κανονισμός, και ιδίως οι διατάξεις του σχετικά με την πρόσβαση σε αγαθά ή υπηρεσίες, θα πρέπει να μην θίγουν τις συμφωνίες που περιορίζουν τις ενεργητικές πωλήσεις κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 330/2010.
- (27) Κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να ορίσει έναν ή περισσότερους φορείς που θα είναι υπεύθυνοι για τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων παρακολούθησης και εξασφάλισης της συμμόρφωσης με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να εξασφαλίζουν τη δυνατότητα επιβολής αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών κυρώσεων στους εμπορευόμενους σε περίπτωση παραβίασης του παρόντος κανονισμού.
- (28) Οι καταναλωτές θα πρέπει έχουν τη δυνατότητα να ζητούν βοήθεια από τις αρμόδιες αρχές για τη διευκόλυνση της επίλυσης διαφορών με τους εμπορευόμενους, οι οποίες προκύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, μεταξύ άλλων μέσω ενιαίου εντύπου καταγγελίας.
- (29) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αξιολογείται τακτικά, με σκοπό να προτείνονται οι τροποποιήσεις που είναι αναγκαίες. Η πρώτη αξιολόγηση θα πρέπει να επικεντρωθεί, ειδικότερα, στην πιθανή επέκταση της απαγόρευσης του άρθρου 4 παράγραφος 1 στοιχείο β) σε υπηρεσίες παρεχόμενες ηλεκτρονικά, κύριο χαρακτηριστικό των οποίων είναι η παροχή πρόσβασης σε έργα με προστατευόμενα πνευματικά δικαιώματα ή άλλα προστατευόμενα αντικείμενα, και η χρήση αυτών, υπό την προϋπόθεση ότι ο εμπορευόμενος έχει τα απαιτούμενα δικαιώματα για την οικεία εδάφη.
- (30) Με σκοπό να διευκολυνθεί η αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, θα πρέπει επίσης να είναι διαθέσιμοι οι σχετικοί με τους εν λόγω κανόνες μηχανισμοί για τη διασφάλιση της διασυννοριακής συνεργασίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ)

²⁹

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 330/2010 της Επιτροπής, της 20ής Απριλίου 2010, για την εφαρμογή του άρθρου 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ορισμένες κατηγορίες κάθετων συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών (ΕΕ L 102 της 23.4.2010, σ. 1).

αριθ. 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁰. Ωστόσο, επειδή ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 εφαρμόζεται μόνο σε σχέση με τους νόμους που προστατεύουν τα συμφέροντα των καταναλωτών, τέτοια μέτρα θα πρέπει να είναι διαθέσιμα μόνο όταν ο πελάτης είναι καταναλωτής. Κατά συνέπεια, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

- (31) Προκειμένου να καταστεί δυνατή η άσκηση αγωγών παραλείψεως που στοχεύουν στην προστασία των συλλογικών συμφερόντων των καταναλωτών όσον αφορά πράξεις κατά παράβαση του παρόντος κανονισμού, σύμφωνα με την οδηγία 2009/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³¹, η εν λόγω οδηγία θα πρέπει επίσης να τροποποιηθεί ώστε να περιλαμβάνει στο παράρτημα Ι αναφορά στον παρόντα κανονισμό.
- (32) Οι εμπορευόμενοι, οι δημόσιες αρχές και τα λοιπά ενδιαφερόμενα μέρη θα πρέπει να έχουν επαρκή χρόνο για να προσαρμοστούν και να διασφαλίσουν τη συμμόρφωσή τους με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού. Υπό το πρίσμα των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των ηλεκτρονικά παρεχόμενων υπηρεσιών, πλην των υπηρεσιών κύριο χαρακτηριστικό των οποίων είναι η παροχή πρόσβασης σε έργα με προστατευόμενα πνευματικά δικαιώματα ή άλλα προστατευόμενα αντικείμενα, και η χρήση αυτών, είναι σκόπιμο η απαγόρευση του άρθρου 4 παράγραφος 1 στοιχείο β) για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών να εφαρμοστεί μόνο από μεταγενέστερη ημερομηνία.
- (33) Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της αποτελεσματικής αντιμετώπισης της άμεσης και έμμεσης διακριτικής μεταχείρισης με βάση την ιθαγένεια, τον τόπο κατοικίας ή τον τόπο εγκατάστασης των πελατών, είναι σκόπιμο να εκδοθεί κανονισμός ο οποίος εφαρμόζεται άμεσα σε όλα τα κράτη μέλη. Αυτό είναι απαραίτητο προκειμένου να διασφαλίζεται η ομοιόμορφη εφαρμογή των κανόνων μη διακριτικής μεταχείρισης σε ολόκληρη την Ένωση και η ταυτόχρονη έναρξη ισχύος τους. Μόνο με κανονισμό διασφαλίζεται ο βαθμός σαφήνειας, ομοιομορφίας και ασφάλειας δικαίου που είναι αναγκαίος ώστε να μπορούν οι καταναλωτές να επωφελούνται πλήρως από αυτούς τους κανόνες.
- (34) Επειδή ο στόχος του παρόντος κανονισμού, συγκεκριμένα η πρόληψη της άμεσης και έμμεσης διακριτικής μεταχείρισης λόγω της ιθαγένειας, του τόπου κατοικίας ή του τόπου εγκατάστασης των πελατών, συμπεριλαμβανομένου του γεωγραφικού αποκλεισμού, στις εμπορικές συναλλαγές με εμπορευόμενους εντός της Ένωσης δεν είναι δυνατό να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη λόγω της διασυννοριακής φύσης του προβλήματος και της ανεπαρκούς σαφήνειας του υφιστάμενου νομικού πλαισίου, αλλά μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης λόγω της κλίμακας της δράσης και των πιθανών επιπτώσεων στο εμπόριο στην εσωτερική αγορά, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή

³⁰ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2004, σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών που είναι αρμόδιες για την επιβολή της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών («κανονισμός για τη συνεργασία όσον αφορά την προστασία των καταναλωτών») (ΕΕ L 364 της 9.12.2004, σ. 1).

³¹ Οδηγία 2009/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, περί των αγωγών παραλείψεως στον τομέα της προστασίας των συμφερόντων των καταναλωτών (ΕΕ L 110 της 1.5.2009, σ. 30).

της αναλογικότητας που διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη του στόχου αυτού.

- (35) Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συγκεκριμένα, με τον παρόντα κανονισμό επιδιώκεται να διασφαλιστεί η πλήρης τήρηση των άρθρων 16 και 17 του Χάρτη,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Στόχος και πεδίο εφαρμογής

1. Στόχος του παρόντος κανονισμού είναι να συμβάλει στην ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς με την πρόληψη της διακριτικής μεταχείρισης που βασίζεται, άμεσα ή έμμεσα, στην ιθαγένεια, τον τόπο διαμονής ή τον τόπο εγκατάστασης των πελατών.
2. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:
 - α) όταν ο εμπορευόμενος πωλεί αγαθά ή παρέχει υπηρεσίες ή επιχειρεί να το πράξει, σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος όπου βρίσκεται ο τόπος διαμονής ή ο τόπος εγκατάστασης του πελάτη·
 - β) όταν ο εμπορευόμενος πωλεί αγαθά ή παρέχει υπηρεσίες ή επιχειρεί να το πράξει, στο κράτος μέλος όπου βρίσκεται ο τόπος διαμονής ή ο τόπος εγκατάστασης του πελάτη, αλλά ο πελάτης είναι υπήκοος άλλου κράτους μέλους·
 - γ) όταν ο εμπορευόμενος πωλεί αγαθά ή παρέχει υπηρεσίες ή επιχειρεί να το πράξει, σε κράτος μέλος όπου ο πελάτης βρίσκεται προσωρινά, χωρίς ο τόπος διαμονής ή ο τόπος εγκατάστασής του να βρίσκεται σε εκείνο το κράτος μέλος.
3. Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται στις δραστηριότητες που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 της οδηγίας 2006/123/ΕΚ.
4. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των κανόνων που εφαρμόζονται στον τομέα της φορολογίας.
5. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τις πράξεις του δικαίου της Ένωσης σχετικά με τη δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις. Η συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να εκλαμβάνεται ως ένδειξη ότι ο εμπορευόμενος κατευθύνει τις δραστηριότητές του στο κράτος μέλος όπου ο καταναλωτής έχει τη συνήθη διαμονή του ή την κατοικία του κατά την έννοια του άρθρου 6 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 593/2008 και του άρθρου 17 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1215/2012.

6. Στον βαθμό που οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού συγκρούονται με τις διατάξεις του άρθρου 20 παράγραφος 2 της οδηγίας 2006/123/EK, υπερισχύουν οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού ισχύουν οι ορισμοί που προβλέπονται στο άρθρο 7 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 282/2011, στο άρθρο 2 σημεία 10), 20) και 30) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2015/751 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³² και στο άρθρο 4 παράγραφοι 8, 9, 11, 12, 14, 23, 24 και 30 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366.

Ισχύουν επίσης οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «καταναλωτής»: κάθε φυσικό πρόσωπο το οποίο ενεργεί για σκοπούς που δεν εμπίπτουν στην εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή επαγγελματική του δραστηριότητα·
- β) «πελάτης»: καταναλωτής που είναι υπήκοος κράτους μέλους ή έχει τον τόπο διαμονής του σε κράτος μέλος ή επιχείρηση με έδρα ή τόπο εγκατάστασης σε κράτος μέλος και ο οποίος/η οποία σκοπεύει να αγοράσει ή αγοράζει αγαθό ή υπηρεσία εντός της Ένωσης, αλλά όχι για σκοπούς μεταπώλησης·
- γ) «γενικές προϋποθέσεις πρόσβασης»: όλοι οι όροι, οι προϋποθέσεις και λοιπές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των τιμών πώλησης, που διέπουν την πρόσβαση των πελατών σε αγαθά ή υπηρεσίες που προσφέρονται προς πώληση από εμπορευόμενο· οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι πληροφορίες καθορίζονται, εφαρμόζονται και κοινολογούνται στο ευρύ κοινό από τον εμπορευόμενο ή για λογαριασμό του και ισχύουν σε περίπτωση απουσίας συμφωνίας με ατομική διαπραγμάτευση μεταξύ του εμπορευόμενου και του πελάτη·
- δ) «αγαθά»: κάθε ενσώματο κινητό πράγμα, πλην των πραγμάτων τα οποία πωλούνται στο πλαίσιο μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης ή με άλλο τρόπο από νόμιμη αρχή. Το νερό, το φυσικό αέριο και η ηλεκτρική ενέργεια θεωρούνται αγαθά κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού όταν διατίθενται προς πώληση σε περιορισμένο όγκο ή καθορισμένη ποσότητα·
- ε) «επιγραμμική διεπαφή»: κάθε λογισμικό, συμπεριλαμβανομένων των δικτυακών τόπων και των εφαρμογών, το οποίο λειτουργεί εμπορευόμενος ή για λογαριασμό του και χρησιμεύει για να παρέχεται στους πελάτες πρόσβαση στα αγαθά ή τις υπηρεσίες του εμπορευόμενου με σκοπό εμπορική συναλλαγή που σχετίζεται με τα εν λόγω αγαθά ή τις υπηρεσίες·

³²

Κανονισμός (ΕΕ) 2015/751 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2015, σχετικά με τις διατραπεζικές προμήθειες για πράξεις πληρωμών με κάρτες (ΕΕ L 123 της 19.5.2015, σ. 1).

- στ) «υπηρεσία»: κάθε μη μισθωτή οικονομική δραστηριότητα, που παρέχεται κατά κανόνα έναντι αμοιβής, κατά το άρθρο 57 της Συνθήκης·
- ζ) «εμπορευόμενος»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ιδιωτικό ή δημόσιο, το οποίο ενεργεί, ενδεχομένως μέσω άλλου προσώπου ενεργούντος εξ ονόματός του ή για λογαριασμό του, για σκοπούς που εμπίπτουν στο πλαίσιο της εμπορικής, επιχειρηματικής, βιοτεχνικής ή επαγγελματικής του δραστηριότητας.

Άρθρο 3

Πρόσβαση σε επιγραμμικές διεπαφές

1. Οι εμπορευόμενοι δεν χρησιμοποιούν τεχνολογικά μέτρα ή οποιονδήποτε άλλο τρόπο για να αποκλείουν ή να περιορίζουν την πρόσβαση των πελατών στην επιγραμμική διεπαφή τους για λόγους σχετικούς με την ιθαγένεια, τον τόπο διαμονής ή τον τόπο εγκατάστασης του πελάτη.
2. Οι εμπορευόμενοι δεν ανακατευθύνουν τους πελάτες για λόγους ιθαγένειας, τόπου διαμονής ή τόπου εγκατάστασης του πελάτη, από την επιγραμμική διεπαφή την οποία ο πελάτης επιχείρησε να προσπελάσει αρχικά προς διαφορετική έκδοση της επιγραμμικής διεπαφής τους, η οποία λόγω της διαμόρφωσής της, της χρησιμοποιούμενης γλώσσας ή άλλων χαρακτηριστικών είναι κατάλληλη για πελάτες με συγκεκριμένη ιθαγένεια, τόπο διαμονής ή τόπο εγκατάστασης, εκτός αν ο πελάτης δώσει τη ρητή συγκατάθεσή του πριν από την εν λόγω ανακατεύθυνση.

Σε περίπτωση τέτοιας ανακατεύθυνσης με τη ρητή συγκατάθεση του πελάτη, η αρχική έκδοση της επιγραμμικής διεπαφής παραμένει εύκολα προσβάσιμη στον πελάτη αυτό.

3. Οι απαγορεύσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 δεν εφαρμόζονται όταν ο αποκλεισμός, ο περιορισμός της πρόσβασης ή η ανακατεύθυνση που εφαρμόζονται σε ορισμένους πελάτες ή σε πελάτες σε συγκεκριμένα εδάφη απαιτούνται προκειμένου να εξασφαλιστεί συμμόρφωση με νομική απαίτηση του δικαίου της Ένωσης ή του δικαίου των κρατών μελών σε συμφωνία με το δίκαιο της Ένωσης.
4. Όταν ένας εμπορευόμενος αποκλείει ή περιορίζει την πρόσβαση πελατών σε επιγραμμική διεπαφή ή ανακατευθύνει τους πελάτες σε διαφορετική έκδοση της επιγραμμικής διεπαφής σύμφωνα με την παράγραφο 4, ο εμπορευόμενος παρέχει σαφή αιτιολόγηση. Η εν λόγω αιτιολόγηση παρέχεται στη γλώσσα της επιγραμμικής διεπαφής την οποία ο πελάτης επιχείρησε να προσπελάσει αρχικά.

Άρθρο 4

Πρόσβαση σε αγαθά ή υπηρεσίες

1. Οι εμπορευόμενοι δεν εφαρμόζουν διαφορετικές γενικές προϋποθέσεις πρόσβασης στα αγαθά και τις υπηρεσίες τους για λόγους που σχετίζονται με την ιθαγένεια, τον τόπο διαμονής ή τον τόπο εγκατάστασης του πελάτη, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) όταν ο εμπορευόμενος πωλεί αγαθά και αυτά δεν παραδίδονται διασυννοριακά στο κράτος μέλος του πελάτη από τον εμπορευόμενο ή για λογαριασμό του εμπορευόμενου·
- β) όταν ο εμπορευόμενος παρέχει ηλεκτρονικά παρεχόμενες υπηρεσίες διαφορετικές από εκείνες το κύριο χαρακτηριστικό των οποίων είναι η παροχή πρόσβασης σε έργα με προστατευόμενα πνευματικά δικαιώματα ή άλλα προστατευόμενα αντικείμενα, και η χρήση αυτών·
- γ) όταν ο εμπορευόμενος παρέχει υπηρεσίες διαφορετικές από εκείνες που καλύπτει το στοιχείο β), οι οποίες παρέχονται στον πελάτη στις εγκαταστάσεις του εμπορευόμενου ή σε φυσική τοποθεσία όπου δραστηριοποιείται ο εμπορευόμενος, σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο του οποίου ο πελάτης είναι υπήκοος ή στο οποίο ο πελάτης έχει τον τόπο διαμονής ή τον τόπο εγκατάστασής του.
2. Η απαγόρευση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) δεν εφαρμόζεται στους εμπορευόμενους που εξαιρούνται από τον ΦΠΑ δυνάμει των διατάξεων του κεφαλαίου 1 του τίτλου XII της οδηγίας 2006/112/EK.
3. Η απαγόρευση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 δεν εφαρμόζεται αν με ειδική διάταξη που προβλέπεται στο δίκαιο της Ένωσης ή στο δίκαιο των κρατών μελών σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης απαγορεύεται σε εμπορευόμενο να πωλεί αγαθά ή να παρέχει υπηρεσίες σε ορισμένους πελάτες ή σε πελάτες σε ορισμένα εδάφη.

Όσον αφορά τις πωλήσεις βιβλίων, η απαγόρευση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 δεν εμποδίζει τους εμπόρους να εφαρμόζουν διαφορετικές τιμές σε πελάτες σε ορισμένα εδάφη στο βαθμό που είναι υποχρεωμένοι να το πράξουν δυνάμει του δικαίου των κρατών μελών σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης.

Άρθρο 5

Μη διακριτική μεταχείριση για λόγους που σχετίζονται με τις πληρωμές

1. Για λόγους που σχετίζονται με την ιθαγένεια, τον τόπο διαμονής ή τον τόπο εγκατάστασης του πελάτη, την τοποθεσία του λογαριασμού πληρωμών, τον τόπο εγκατάστασης του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών ή τον τόπο έκδοσης του μέσου πληρωμών εντός της Ένωσης, οι εμπορευόμενοι δεν εφαρμόζουν διαφορετικές προϋποθέσεις πληρωμών για οποιαδήποτε πώληση αγαθού ή παροχή υπηρεσίας, όταν:
- α) αυτές οι πληρωμές πραγματοποιούνται με ηλεκτρονικές συναλλαγές μέσω μεταφοράς πίστωσης, άμεσης χρέωσης ή μέσου πληρωμής με κάρτα του ίδιου εμπορικού σήματος πληρωμής·
- β) ο δικαιούχος της πληρωμής μπορεί να ζητήσει αυστηρή εξακρίβωση ταυτότητας του πελάτη από τον πληρωτή σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2015/2366· και

- γ) οι πληρωμές γίνονται σε νόμισμα που δέχεται ο δικαιούχος της πληρωμής.
2. Η απαγόρευση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 δεν αποκλείει τη δυνατότητα των εμπορευόμενων να απαιτούν επιβαρύνσεις για τη χρήση μέσου πληρωμών με κάρτα για το οποίο οι διαπραγματικές προμήθειες δεν ρυθμίζονται βάσει του κεφαλαίου II του κανονισμού (ΕΕ) 2015/751 και για τις υπηρεσίες πληρωμών για τις οποίες δεν ισχύει ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 260/2012. Αυτές οι επιβαρύνσεις δεν υπερβαίνουν τα έξοδα που επιβαρύνουν τον εμπορευόμενο για τη χρήση του μέσου πληρωμών.

Άρθρο 6

Συμφωνίες σχετικά με παθητικές πωλήσεις

Ακυρώνονται αυτοδικαίως οι συμφωνίες που επιβάλλουν στους εμπορευόμενους υποχρεώσεις όσον αφορά τις παθητικές πωλήσεις, που έχουν ως συνέπεια αυτοί να ενεργούν κατά παράβαση του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 7

Επιβολή από τις αρχές των κρατών μελών

1. Κάθε κράτος μέλος ορίζει έναν ή περισσότερους φορείς υπεύθυνους για την επιβολή της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Τα κράτη μέλη μεριμνούν για την ύπαρξη επαρκών και αποτελεσματικών μέσων στον φορέα ή τους φορείς που έχουν οριστεί να επιβάλλουν τη συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό.
2. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τους κανόνες σχετικά με τις κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβίασης των διατάξεων του παρόντος κανονισμού και λαμβάνουν κάθε απαραίτητο μέτρο για να διασφαλίζουν την εφαρμογή τους. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

Άρθρο 8

Βοήθεια στους καταναλωτές

1. Κάθε κράτος μέλος αναθέτει σε έναν ή περισσότερους φορείς την ευθύνη για την παροχή πρακτικής βοήθειας στους καταναλωτές σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ καταναλωτή και εμπορευόμενου ως προς την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Κάθε κράτος μέλος ορίζει υπεύθυνους για το καθήκον αυτό έναν ή περισσότερους φορείς.
2. Οι φορείς που αναφέρονται στην παράγραφο 1 παρέχουν στους καταναλωτές ενιαίο υπόδειγμα για να υποβάλλουν καταγγελίες στους φορείς που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και στο άρθρο 7 παράγραφος 1. Η Επιτροπή βοηθά τους εν λόγω φορείς να συντάξουν το υπόδειγμα.

Άρθρο 9

Ρήτρα επανεξέτασης

1. Έως [ημερομηνία: δύο έτη μετά την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής του παρόντος κανονισμού] και στη συνέχεια ανά πενταετία, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση αξιολόγησης του παρόντος κανονισμού στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή. Όταν χρειάζεται, την έκθεση συνοδεύει από πρόταση τροποποίησης του παρόντος κανονισμού, υπό το πρίσμα των νομικών, τεχνικών και οικονομικών εξελίξεων.
2. Η πρώτη αξιολόγηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 διενεργείται, ιδίως, προκειμένου να εκτιμηθεί κατά πόσον η απαγόρευση του άρθρου 4 παράγραφος 1 στοιχείο β) θα πρέπει επίσης να εφαρμόζεται στις ηλεκτρονικά παρεχόμενες υπηρεσίες κύριο χαρακτηριστικό των οποίων είναι η παροχή πρόσβασης σε έργα με προστατευόμενα πνευματικά δικαιώματα ή άλλα προστατευόμενα αντικείμενα, και η χρήση αυτών, υπό την προϋπόθεση ότι ο εμπορευόμενος έχει τα απαιτούμενα δικαιώματα για τα οικεία εδάφη.

Άρθρο 10

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ

1. Στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο [αριθμός]: «[αριθμός] [πλήρης τίτλος του παρόντος κανονισμού] (ΕΕ L XX, XX.XX. Έτος, σ. X), μόνο όταν ο πελάτης είναι καταναλωτής κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 3 του κανονισμού αριθ. XXXX/έτος.».
2. Στο παράρτημα I της οδηγίας 2009/22/ΕΚ προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο [αριθμός]: «[αριθμός] [πλήρης τίτλος του παρόντος κανονισμού] (ΕΕ L XX, XX.XX. Έτος, σ. X).».

Άρθρο 11

Τελικές διατάξεις

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την [ημερομηνία: έξι μήνες μετά την ημέρα δημοσίευσής του].

Ωστόσο, το άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο β) εφαρμόζεται από την 1η Ιουλίου 2018.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

*Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος*

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*